

Handläggare
Annika Rosbring
Telefon: 0850835480

Till
Arbetsmarknadsnämnden den
15 november 2022

Ärende 6

Uppdatering av arbetsmarknadsnämndens riktlinjer för EU-policyarbete

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att godkänna förslag till uppdaterade riktlinjer för förvaltningens EU-policyarbete, enligt bilaga 1.

Sammanfattning

Stockholms stads kommunfullmäktige antog år 2021 en ny EU-policy (dnr. 2021/216) som anger stadens övergripande inställning till det europeiska samarbetet. Stadens nämnder har fått i uppdrag att utforma uppdaterade riktlinjer för sitt EU-policyarbete utifrån verksamhetsspecifika förutsättningar.

Arbetsmarknadsförvaltningen menar att det är viktigt att bedriva ett aktivt EU-policyarbete för att påverka policyinriktningen på arbetsmarknads- och utbildningsområdet i Europa.

Arbetsmarknadsnämndens engagemang i frågorna på EU-nivå ska i första hand utgå från de delar av arbetsmarknadspolitiken som berör lokal och regional nivå. Fokus ska ligga på de frågor som berör målgrupper som omfattas av förvaltningens insatser.

Arbetsmarknadsnämndens internationella arbete, med utgångspunkt från stadens EU-policy och Vision 2040 har som strategisk inriktning att:

- Vara en ledande aktiv aktör i EU, som huvudstad och storstad ta en internationell tätt position inom nämndens verksamhetsområden.
- Inom nämndens verksamhetsområden vara ett nav och kontaktyta mot EU och omvärlden samt söka svar på samhällsutmaningar där nya metoder och lösningar finns.
- Som aktör förespråka delad kunskap, utbyte och lärande, genom detta främja ett sammanhållet EU och motverka polarisering och protektionism.
- Det internationella perspektivet är en naturlig och integrerad del i nämndens verksamhet där internationell utblick bidrar med lärande och inspiration för alla medarbetare.

- Ett strategiskt nyttjande av EU-finansiering bidrar till testbäddar för innovationer, utveckling och nya idéer som möter stockholmarnas och näringslivets nuvarande och framtida behov.

Identifierade kanaler för det europeiska policyarbetet inkluderar Sveriges Kommuner och Regioner och Stockholmsregionens Europakontor. Den mest framträdande internationella samarbetsorganisationen är EUROCITIES och dess sociala forum.

Bakgrund

Stockholms stads kommunfullmäktige antog år 2021 en ny EU-policy (dnr. 2021/216) som anger stadens övergripande inställning till det europeiska samarbetet. Den reviderade EU-policyen innehåller stärkta skrivningar om innovation och tydligare koppling till klimatmålet i Parisavtalet. De principer som fastslås i policyen ska ligga till grund för stadens nämnder, som fått i uppdrag att utforma uppdaterade riktlinjer för sitt EU-policyarbete utifrån verksamhetsspecifika förutsättningar.

Staden ser positivt på EU-samarbetet, och nämnder och bolagsstyrelser ska arbeta aktivt med EU-frågor för att ta till vara stadens och stockholmarnas intressen. En väl avvägd EU-politik menar staden ska uppnås genom kvalificerade konsekvensbedömningar och samråd som belyser förslagets påverkan på EU:s storstäder.

Tre principer ska vägleda stadens EU-policyarbete:

1. Staden ska verka för att beslut inom EU fattas så nära medborgarna som möjligt.
2. Staden ska verka för att EU:s politik är väl avvägd och väl underbyggd.
3. Staden ska verka för ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart, samt demokratiskt och innovativt EU.

Ärendet

Stadens nämnder har fått i uppdrag att utforma uppdaterade riktlinjer för sitt EU-policyarbete utifrån verksamhetsspecifika förutsättningar. Kommunstyrelsen har ett samordningsansvar för stadens EU-arbete och allt påverkansarbete gentemot EU ska ske i nära samarbete med kommunstyrelsen. Nämnder och bolagsstyrelser beslutar om stadens position i verksamhetsspecifika EU-ärenden.

EU har liten formell makt inom arbetsmarknads- och utbildningsområdet och det finns få lagstiftade eller tvingande regler som medlemsländerna måste följa. Arbetsmarknads- och utbildningspolitiken är därmed till stor del ett nationellt ansvar. Indirekt sker dock en relativt stor påverkan, genom exempelvis den fria rörligheten. EU har genom mjuka metoder såsom öppna samordningsmetoden, kollegiala granskningar och policyarbete

möjlighet att påverka medlemsländerna i en önskvärd riktning. Inom arbetsmarknadsområdet arbetar EU också med rekommendationer inom vissa prioriterade områden. Där berörs förvaltningens verksamheter av de tjugo principer i den så kallade europeiska pelaren för sociala rättigheter. EU-fonderna utgör ett av de viktigare instrumenten för EU att styra utvecklingen i en viss riktning genom EU-finansiering. Programmen och fonderna speglar de prioriteringar och utpekade fokusområden som kommissionen lagt fram som strategi för unionen.

Staden välkomnar EU:s insatser för att öka sysselsättning och integration. Staden understryker att utbildning, arbetsmarknadspolitik och fattigdomsbekämpning primärt är ett nationellt och lokalt ansvar, men stöder samtidigt effektiva och kostnadseffektiva åtgärder på EU-nivå inom dessa områden särskilt inom området ungdomsarbetslöshet.

Inom flyktingområdet har EU direkt rättslig påverkan. Ett exempel på detta är det så kallade Mottagardirektivet, där miniminormer fastställs för mottagandet av asylsökande i medlemsstaterna samt regler för bosättning, skolgång, arbete och sjukvård, vilket inverkar på nämndens verksamheter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utrednings- och utvecklingsstaben vid arbetsmarknadsförvaltningen.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Arbetsmarknadsförvaltningen arbetar, i enlighet med kommunfullmäktiges EU-policy och i samverkan med stadsledningskontorets internationella enhet, berörda fackförvaltningar och kommunala bolag aktivt med EU-frågor för att tillvarata stadens och stockholmarnas intressen.

Arbetsmarknadsförvaltningen menar att det är viktigt att bedriva ett aktivt EU-policyarbete för att påverka policyinriktningen på arbetsmarknads- och utbildningsområdet i Europa.

Arbetsmarknadsnämndens engagemang i frågorna på EU-nivå ska i första hand utgå från de delar av arbetsmarknadspolitiken som berör lokal och regional nivå. Fokus ska ligga på de frågor som berör målgrupper som omfattas av nämndens insatser, liksom utvecklingsområden som berör nämndens verksamheter så som innovation, grön omställning och kompetensförsörjning. Samtidigt ska arbetsmarknadsnämnden aktivt bevaka de diskussioner som förs på EU-nivå kring EU:s sociala dimension och utveckling av den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

Arbetsmarknadsnämndens internationella arbete, med utgångspunkt från stadens EU-policy och Vision 2040 har som strategisk inriktning att:

- Vara en ledande aktiv aktör i EU, som huvudstad och storstad ta en internationell tätposition inom nämndens verksamhetsområden.
- Inom nämndens verksamhetsområden vara ett nav och kontaktyta mot EU och omvärlden samt söka svar på samhällsutmaningar där nya metoder och lösningar finns.
- Som aktör förespråka delad kunskap, utbyte och lärande, genom detta främja ett sammanhållet EU och motverka polarisering och protektionism.
- Det internationella perspektivet är en naturlig och integrerad del i nämndens verksamhet där internationell utblick bidrar med lärande och inspiration för alla medarbetare.
- Ett strategiskt nyttjande av EU-finansiering bidrar till testbäddar för innovationer, utveckling och nya idéer som möter stockholmarnas och näringslivets nuvarande och framtida behov.

Stockholms stad ska vara ledande i arbetet mot de globala målen inom Agenda 2030. Arbetsmarknadsnämnden har särskilt målansvar för mål:

1. Ingen fattigdom, 4. God utbildning för alla och 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Omvärldsbevakning och EU-samarbete inkluderar även övriga aspekter som kan rymmas utifrån dessa målområden.

Arbetsmarknadsförvaltningen identifierar även förvaltningsspecifika områden för omvärldsbevakning, påverkan och lärande:

- Vägar till arbete och studier, med särskilt fokus på:
 - Unga
 - Kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden
 - Personer i kriminalitet
- Morgondagens arbetsmarknad: yrken och utbildningar
- Det livslånga lärandet
- Grön omställning
- Holistiskt stöd
- Horisontella principer och rättighetsfrågor
- Digitalisering

Förvaltningen kommer att arbeta strategiskt och löpande enligt nämnda principer och inriktning med de frågor som är relevanta inom arbetsmarknads- och utbildningsområdet, i nära samarbete med berörda förvaltningar och kommunala bolag. Identifierade kanaler för det europeiska policyarbetet inkluderar Sveriges Kommuner och Regioner och Stockholmsregionens Europakontor.

Den mest framträdande internationella samarbetsorganisationen är EUROCITIES och dess sociala forum.

Följande konkreta aktiviteter är aktuella för förvaltningens EU-engagemang:

- Strategisk kunskapsinhämtning, påverkansarbete och spridning genom aktivt deltagande i EU-samarbeten, internationella organisationer, forum och nätverk.
- Bevaka EU-policyfrågor inom förvaltningens verksamhetsområden;
- I prioriterade frågor delta i konferenser och aktiviteter inom EU-samarbetet;
- Anordna konferenser och mötesforum med deltagande från EU-nivå i strategiskt viktiga frågor;
- Driva och delta i EU-projekt som bidrar till verksamhetsutveckling;
- Aktiv medverkan i EUROCITIES-nätverket för kunskapsinhämtning och erfarenhetsutbyte.

För att verka för att EU:s beslut är väl avvägda och väl underbyggda ska arbetsmarknadsnämnden besvara förfrågningar, remisser med mera om relevanta EU-initiativ när tillfälle ges.

Karina Uddén
Arbetsmarknadsdirektör
Arbetsmarknadsförvaltningen

Anders Nordborg
Utvecklingschef
Arbetsmarknadsförvaltningen

Bilaga

1. Uppdaterade riktlinjer för arbetsmarknadsförvaltningens EU-policyarbete.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karina Uddén, Arbetsmarknadsdirektör	2022-11-02
Anders Nordborg, Utvecklingschef	2022-11-02